

Lausunto kuntalain hallituksen esitysluonnoksesta

214/03.00/2014

Khall § 193

Valmistelija: kunnanjohtaja Anne Ukkonen
puh. 040 545 4594
etunimi.sukunimi@luumaki.fi

Kuntalain kokonaisuudistuksen tavoitteena on uudistaa kuntalaki siten, että siinä otetaan huomioon kuntien muuttuvasta toimintaympäristöstä ja uusista kuntahallinnon rakenteista aiheutuvat muutostarpeet. Uusi kuntalaki korvaisi vuoden 1995 kuntalain. Kuntalaki olisi edelleen kunnan hallintoa, päätöksentekomenettelyä ja taloutta koskeva yleislaki. Uudistuksella pyritään vähentämään erityislainsäädännön tarvetta.

Valtiovarainministeriö asetti heinäkuussa 2012 kuntalain kokonaisuudistuksen valmistelua varten parlamentaarisen seurantaryhmän, työvaliokunnan ja neljä valmistelujaostoa: toimielimet ja johtaminen-, demokratia-, talous- sekä kunnat ja markkinat -jaostot.

Työvaliokunta on vastannut lainvalmistelusta ja koordinoinut valmistelujaostojen työtä. Jaostot ovat kartoittaneet syksyllä 2013 sähköisellä kyselyllä kuntien näkemyksiä ja kannanottoja valmisteltavasta kuntalaista.

Hallituksen esitysluonnos on valmisteltu jaostojen työn pohjalta. Valtiovarainministeriö pyytää jakelussa mainituilta tahoilta lausuntoa kuntalakiluonnoksesta.

Erityisesti pyydetään lausumaan seuraavista kysymyksistä:

- kunnan toiminnan käsitteestä (6 §)
- kunnan tehtäviä, järjestämisvastuuta ja palvelujen tuottamista koskevista ehdotuksista (7-9 §)
- kuntatalousohjelmasta (12 §)
- kuntavaalien ja valtuuston toimikauden alkamisen ajankohdan muuttamisesta (15 §)
- valtuuston kokoa koskevasta sääntelystä (16 §)
- osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä vaikuttamistoimielimiä kuten nuorisovaltuustoa koskevista ehdotuksista (5 luku);
- kunnan toimielinorganisaation ja johtamisen vaihtoehtoisista organisointitavoista (31,34 ja 38 §)
- alueellisia toimielimiä koskevista ehdotuksista (37 §)
- kuntastrategiasta (39 §)
- kunnanhallituksen ja kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävistä (40 ja 41 §)
- johtajasopimuksesta (43 §)
- omistajaohjausta ja kuntakonsernin johtamista koskevista ehdotuksista (6 §, 47 -49 §)
- kuntien yhteistoimintaa koskevista ehdotuksista (8 luku)
- luottamushenkilöiden vaalikelpoisuuteen ehdotetuista muutoksista, erityisesti kunnanhallituksen osalta tytäryhteisöjen hallituksen jäseniä ja puheenjohtajistoa koskevista ehdotuksista (74 § 1 ja 4 mom.)
- päätoimisen ja osa-aikaisen luottamushenkilön asemaa ja luottamushenkilön oikeutta saada vapaata työstään koskevista ehdotuksista (81 ja 82 §)

- sidonnaisuuksien ilmoittamisesta (85 §)
- kunnallisen puoluerahoituksen läpinäkyvyyttä koskevista ehdotuksista (19 § 2 mom. ja 83 § 3 mom.)
- otto-oikeuden rajaamisesta kunnanhallitukselle (93 §)
- toimielinten sähköisiä päätöksentekotapoja koskevista ehdotuksista (99 - 101 §) sekä kunnan ilmoitusten, kunnan toimintaa koskevien tietojen ja pöytäkirjojen julkaisemisesta tietoverkossa (109 ja 110 §, 141 §)
- alijäämän kattamisvelvollisuudesta määrääjässä ja alijäämän kattamisvelvollisuuden ulottamisesta kuntayhtymiin (111 §)
- erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan ja kuntayhtymän arviointi-menettelyistä (119 ja 120 §)
- tarkastuslautakuntaa koskevista ehdotuksista (122 §)
- tilintarkastuksesta (123 §)
- tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajien tietojensaantioikeudesta (125 §)
- kunnan toimintaa markkinoilla koskevista ehdotuksista kuten kunnan myöntämien lainojen, takausten sekä vakuuksien rajoittamisesta, kunnan kiinteistön luovutuksesta ja julkisen palvelun velvoitteesta (15 luku) sekä
- lakiluonnoksen rakenteesta ja siirtymäsäännöksistä.

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 26.8.2014 mennessä sähköpostitse osoitteeseen valtiovarainministerio@vm.fi. Lausunnoissa toivotaan käytettävän em. otsikointia tai erittelemään esitetyt huomiot luku- tai pykäläkohtaisesti. Lausunnot pyydetään toimittamaan myös word-tiedostona lausuntoyhteenvedon laatimista varten.

Lausuntoa antavien kuntien toivotaan sisällyttävän omiin lausuntoihinsa kunnassa toimivien nuorisovaltuustojen tai muiden nuoria edustavien tahojen näkemyksiä.

Luonnos hallituksen esitykseksi on saatavilla valtiovarainministeriön www.sivuilla osoitteessa www.kuntauudistus.fi.

Ehdotus

Kunnanjohtaja Anne Ukkonen

Kunnanhallitus päättää antaa Kuntalain kokonaisuudistuksesta liitteenä olevan lausunnon.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Otteen oikeaksi todistaa 13.8.2014

Helena Metsämuuronen
hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävillä 13.8.2014

Annettu postin kuljetettavaksi

13.8.2014

Liitteet

1

Lausunto kuntalain hallituksen esitysluonnoksesta

Jakelu

valtiovarainministerio@vm.fi

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 91 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Pykälät: 186 - 187, 197

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 89 §:n 1 mom mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät: 188 - 196, 198 - 205

Hallintolainkäyttölain 5 §:n / muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät:

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusoikeus

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Pykälät: 188 - 196, 198 - 205

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

**Oikaisuvaatimus-
viranomainen ja aika**

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite

Luumäen kunta
kunnanhallitus
Linnalantie 33
54500 TAAVETTI
sähköpostiosoite: kunta@luumaki.fi

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

**Oikaisuvaatimuksen
sisältö ja toimittaminen**

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perustuneen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä.

VALITUSOSOITUS**Valitusviranomainen ja
valitusaika**

Alla mainittuihin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valitusviranomainen, osoite ja postiosoite

Itä-Suomen hallinto-oikeus
Käyntiosoite: Puijonkatu 29 2. krs
Postiosoite: PL 1744
70101 KUOPIO
Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi
Puhelin: Vaihde 029 56 42500
Faksi: 02956 42501

Kunnallisvalitus, pykälät: Valitusaika 30 päivää

Hallintovalitus, pykälät: Valitusaika 30 päivää

Muu valitusviranomainen, osoite ja postiosoite

Pykälät: Valitusaika

Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituskirja

Valituskirjassa on ilmoitettava

- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perusteet

Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite.

Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.

**Valitusasiakirjojen
toimittaminen**

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

LUUMÄEN KUNNAN LAUSUNTO KUNTALAIN KOKONAISUUDISTUKSESTA

Kunnan toiminnan käsitteestä (6 §)

Kunnan tehtäviä, järjestämisvastuuta ja palvelujen tuottamista koskevista ehdotuksista (7-9 §)

Yllä mainitut pykälät vastaavat hyvin tämän päivän kunnalliselämän tarpeita. Järjestämisvastuun osalta tulisi kriittisesti tarkastella myös esteellisyysäännökset. Omistajaohjauksen kannalta tulkintaongelmia saattaa tulla erityisesti siinä tilanteessa, kun kunnan ja kuntayhtymän intressit poikkeavat toisistaan.

Kuntatalousohjelmasta (12 §)

Tärkeintä on, että valtio osoittaa tarvittavan rahoituksen kunnille niille osoitettujen tehtävien hoitamiseksi.

Kuntavaalien ja valtuuston toimikauden alkamisen ajankohdan muuttamisesta (15 §)

Saavutetaanko alkamisajankohdan muutoksella riittävästi etua. Erityisesti valtuustokauden ensimmäinen vuosi on haasteellinen, mikäli toiminta alkaa kesäkuussa, esimerkiksi koulutuksen suhteen. Vaalien toimittamisen periaatteita etenkin valtiollisissa vaaleissa tulisi tarkistaa – yhteistyömahdollisuuksia tulisi lisätä, koska vaalien järjestäminen varsin työläs tehtävä. Valtiollisten vaalien toteuttajatahoa voisi miettiä uudelleen – onko kunnat ainoa mahdollinen toteuttajataho?

Valtuuston kokoa koskevasta sääntelystä (16 §)

Positiivista on, että kunnan omaa harkintavaltaa lisätään.

Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä vaikuttamistoimielimiä kuten nuorisovaltuustoa koskevista ehdotuksista (5 luku)

Tuo uuden velvoitteen kunnille. Taloudellisia vaikutuksia etukäteen vaikea ennakoita, tämä on otettava huomioon kunnille osoitettavassa rahoituksessa.

Kunnan toimielinorganisaation ja johtamisen vaihtoehtoisista organisointitavoista (31,34 ja 38 §)

Positiivista, koska sääntely mahdollistaa valtuuston päättämään vaihtoehtoista.

Alueellisia toimielimiä koskevista ehdotuksista (37 §)

Positiivista, että valtuusto voi päättää alueellisten toimielinten asettamisesta.

Kuntastrategiasta (39 §)

Tuo periaatteessa uuden velvoitteen kunnille, vaikka suurimmassa osassa kuntia on kuntastrategia olemassa. Kuntastrategian laatimisprosessi edellyttää isoa työpanosta henkilöstöltä ja luottamushenkilöiltä, prosessilla on myös taloudellisia vaikutuksia. Säännös edistää pitkäjänteistä johtamista.

Kunnanhallituksen ja kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävistä (40 ja 41 §)

Johtajasopimuksesta (43 §)

Edellä mainittujen kohdalla keskeistä on määritellä selkeä työnjako ja tehtävät.

Omistajaohjausta ja kuntakonsernin johtamista koskevista ehdotuksista (6 §, 47 -49 §)

Omistajaohjauksen kannalta esim. yhteisöjääviyssäännökset edellyttäisivät uudistamista.

Kuntien yhteistoimintaa koskevista ehdotuksista (8 luku)

Ei huomautettavaa.

Luottamushenkilöiden vaalikelpoisuuteen ehdotetuista muutoksista, erityisesti kunnanhallituksen osalta tytäryhteisöjen hallituksen jäseniä ja puheenjohtajistoa koskevista ehdotuksista (74 § 1 ja 4 mom.)

Ei huomautettavaa.

Päätöksen ja osa-aikaisen luottamushenkilön asemaa ja luottamushenkilön oikeutta saada vapaata työstään koskevista ehdotuksista (81 ja 82 §)

Taloudellisia vaikutuksia, mikäli palkattaisiin päätöksiä luottamushenkilöitä.

Sidonnaisuuksien ilmoittamisesta (85 §)

Selkiyttävä säädös.

Kunnallisen puoluerahoituksen läpinäkyvyyttä koskevista ehdotuksista (19 § 2 mom. ja 83 § 3 mom.)

Ei huomautettavaa.

Otto-oikeuden rajaamisesta kunnanhallitukselle (93 §)

Ei huomautettavaa.

Toimielinten sähköisiä päätöksentekotapoja koskevista ehdotuksista (99 - 101 §) sekä kunnan ilmoitusten, kunnan toimintaa koskevien tietojen ja pöytäkirjojen julkaisemisesta tietoverkossa (109 ja 110 §, 141 §)

Joustavoittaa toimintaa kokouskäytännöissä.

Alijäämän kattamisvelvollisuudesta määräajassa ja alijäämän kattamisvelvollisuuden ulottamisesta kuntayhtymiin (111 §)

Ei huomautettavaa. Siirtymäsäännös paikallaan kuntayhtymiin.

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan ja kuntayhtymän arviointi-menettelyistä (119 ja 120 §)

Ei huomautettavaa. Tosin herää kysymys, onko arviointimenettelystä ollut konkreettisesti apua niille kunnille, joihin menettelyä on nykyinsäädännön nojalla toteutettu?

Tarkastuslautakuntaa koskevista ehdotuksista (122 §)

Tarkastuslautakunnan tehtäviä lisätään, lisää todennäköisesti kokousten määrää ja tätä kautta on taloudellisia vaikutuksia.

Tilintarkastuksesta (123 §)

Ei huomautettavaa.

Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajien tietojensaantioikeudesta (125 §)

Ei huomautettavaa.

Kunnan toimintaa markkinoilla koskevista ehdotuksista kuten kunnan myöntämien lainojen, takausten sekä vakuuksien rajoittamisesta, kunnan kiinteistön luovutuksesta ja julkisen palvelun velvoitteesta (15 luku)

Selkiyttää toimintaa.

Lakiluonnoksen rakenteesta ja siirtymäsäännöksistä.